

economy כלכלה

שוחד והלבנת הון: עבירות קשות להוכחה

לא הביטחון ולא השלום, לא הכלכלה ולא החינוך. השמות הגדולים בחברה הישראלית מככבים לאחרונה לצד המילים "שוחד" ו"הלבנת הון". שני מונחים בתחום עבירות ההונאה והצווארון הלבן חושפים את הדילמות והאתגרים שניצבים בפני צוותי החקירה: כיצד מתקשרת עבירת השוחד להלבנת הון ומדוע עד המדינה חשוב כל כך?

בילי פרנקל | עדכון אחרון: 08.06.10, 00:09

אולמרט לא לבד: שורה של בכירים ונבחרי ציבור נחקרים בימים אלה בחשד לקבלת שוחד בתמורה לקידום פרויקט הולילנד ומתן הקלות בנייה. על רקע דיווחים אלה, הציבור לא נותר אדיש: סקר של מכון הסקרים רותם TRI חשף אתמול בבוקר (ב') כי כ-40% מהאזכורים חושבים שנבחרי הציבור בעירם, מקבלים שוחד כדי לאשר תוספות בנייה לפרויקטים.

אבל חוקרי המשטרה שמבקשים להוכיח חשד בדבר עבירת שוחד, ניצבים בפני משימה לא פשוטה, המצריכה חקירה מסופפת. כיצד מתקשרת עבירת השוחד להלבנת הון, איזה משימות עומדות בפני חוקרי המשטרה ומדוע עד המדינה כל כך חשוב כאשר מדובר בעבירת שוחד?

החקירות שמסעירות את המדינה

- **אולמרט יצא מעוד חקירה, אורי מסר הזמן במקביל**
- **תיק אחד נגד 100: יאח"ה במרוץ נגד השעון**
- **דני דנקנר שוחרר למעצר בית: "הוקל לי"**
- **השוחד בר"ג: הסכם - כסף עבור שתיקה**

עו"ד גיל דחוח, שותף במשרד "ברם דחוח ושות' ומומחה בעבירות צווארון לבן, מסביר כי עבירת השוחד קשה להוכחה שכן יש שני צדדים לעבירה: נותן ומקבל, כאשר לאף אחד מהם אין אינטרס להפיל את עצמו. "להבדיל מעבירות אחרות בחוק העונשין שבהן קיים מתלונן ונאשם, עבירות השוחד נחשפות בדרך כלל על ידי צד שלישי - רשויות האכיפה. אף צד לא מודה שנתן או קיבל שוחד, שכן שתי הפעולות ברות ענישה".

האזרחים מודאגים

40% מהציבור: נבחרינו מקבלים שוחד לאישורי בנייה

בילי פרנקל

סקר של רותם TRI מגלה: קרוב לשני שלישי מתושבי ת"א ולמעלה ממחצית מתושבי ירושלים מעריכים כי עובדים בכירים בעירם מקבלים שוחד כדי לאשר תוספות בנייה לפרויקטים

40% נבחרו ציבור מקבלים שוחד לאישורי בנייה

לדברי דחוח, במצב שבו יש לכאורה, שני נהנים, לכל צד יש אינטרס להגן על עצמו. ועדיין, ברגע שפרקליטות המדינה מחליטה להגיש כתב אישום, צריך להתקיים סיכוי סביר ומעלה להרשאה.

סער סמו, מנהל תחום איסור הלבנת הון בפירמת אלקלעי מונורב המתמחה בביקורת חקירתית, היה בעברו חוקר ביחידה לחקירות הונאה (להב 433). הוא מסביר כי הקשוי בהוכחת עבירת השוחד טמון בעובדה שהשוחד ניתן בדרך כלל במזומן או בהמחאות שנפדות אצל חלפני כספים ללא תיעוד.

לדבריו, מצב זה מעמיד קושי רב בפני חוקרי המשטרה, שנדרשים לאתר קצה של חוט. "מציאת תיעוד רישומים היא משימה בעייתית ביותר, מאחר שנותני שרותי מטבע אינם מפוקחים כהלכה ולא אחת, ניכיון ההמחאות נעשה באמצעות אנשי קש", הוא מסביר.

חלק מהדרכים להעברת שוחד מתבצעות כתרומה לגוף הקשור למקבל השוחד, שיש לו עניין בו או יכולת להוציא ממנו את הכסף. כך למשל מדגים סמו, כי בפרשיית הולילנד, הועברו לכאורה מליוני שקלים לעמותת "יד שרה", כחלק משוחד שניתן לכאורה לאורי לופליאנסקי, מי שכהן כסגנו של אולמרט בעיריית ירושלים והקים בשעתו את העמותה, זאת על מנת שיקדם את נושא הולילנד.

"יש לזכור", מוסיף סמו, "שהחוק אינו אוסר לתרום כסף לגוף כזה או אחר, גם כשמדובר במתמודד לבחירות. לפיכך, על צוות החקירה להוכיח, שהתרומה ניתנה כתוצאה מטובת הנאה. לצורך כך, על החוקרים למצוא ראיות המוכיחות כי הכספים שנתרמו לאותו אדם - לא היו נתרמים בסיוע אחרת, דבר היכול לחזק את החשד לשוחד".

עוד מציין סמו, כי כפי שקורה פעמים רבות בחקירות שוחד - החוקרים יוצאים מנקודת הנחה כי החשוד לא יסמוך פרטים שיפילו אותו ולכן יש צורך באיסוף ראיות פוזיטיביות. "כך, למשל, אם החוקרים בפרשיית הולילנד יגלו כי יזמי הולילנד מעולם לא

אבי מוכיחים שתרומה היא שוחד? צילום: עופר עמרם

שני הצדדים נהנים צילום: AFP

בקוץ הזה נדבר על שוחד צילום: דודי ועקנין

הכסף הלבן הפך לשחור. דנקנר צילום: אבי מועלם

עו"ד גיל דחוח צילום: גל הרמוני

f הכי מסוקבקות

זירת

מיטה זוגית מעץ מלא כולל מזרן אורטופדי

רק ב- **555** ש"ח

קנה עכשיו >>

סער סמו
צילום: עידן רחמינוב

שתף בפייסבוק

הדפסה

שלח כתבה

תגובה לכתבה

עיתון לשבועיים מתנה!

תרמו לעמותת "יד שרה" אלא בסמוך לשינוי יעוד הקרקע - אזי הדבר יחזק את טענת השוחד. כך גם, אם יגלו החוקרים כל מיני חשבונות בנק הקושרים את אורי לופליאנסקי לזימי הפרוייקט", הוא מסביר.

תפקידו של עד המדינה

סמו מצוין כי המשטרה עושה מאמצים רבים למצוא רישומים כלשהם – מעין "הנהלת חשבונות פנימית" - המעידה על הקשר בין הצדדים, אולם לרוב, העובדה שאין נתיב מוזמנים או הוכחה פוזיטיבית כי מקבל השוחד אכן קיבל תשלום מקשה על הוכחת מרכיב קבלת הכסף - שהינו אחד מיסודות העבירה.

משום כך המשטרה נדרשת לדבריו, לגייס עד מדינה שישלול בפני החוקרים את הגישה לחשבונות הבנק "הסודיים", להסכמים השונים. סמו מסביר כי תפקיד נוסף של עד המדינה הוא לסייע לחוקרים לצייר דפוס פעולה של מקבל השוחד ונותן השוחד, דוגמת בתי מלון שבהם נערכו מפגשים, ארועים שהפגישו את כולם יחד וכדומה.

"כך למשל, בנושא [מוני פנאן ז'ל](#) - כולם חיפשו את "הספר" שבו מופיעים לכאורה כל אותם רשימות של שחקנים, שופטים מאמנים וכדומה אשר השקיעו כספים אצל מוני", מדגים סמו.

אלמנט נוסף שמסבך לדברי סמו את החקירה הוא העובדה, שלא אחת ניתן השוחד לא בכסף כי אם בדבר מה בעל ערך כספי. "כך למשל, בפרשיית [עו"ד וינרוט - שוקי ויטה](#). עו"ד וינרוט נתן לכאורה, שירותים משפטיים לויטה תמורת שכר טרחה נמוך ובעבור זאת, ויטה העניק הקלות מס ללקוחותיו של עו"ד וינרוט.

"גם בפרשה זו, ייתכן שישנה כאן עברת שוחד, אך על החוקרים היה להוכיח כי שכן הטרחה הנמוך שדרש עו"ד וינרוט הוא אכן שוחד. בהנחה שנמצא כי היסוד העובדתי מוצק, יש עדיין צורך להוכיח יסוד נפשי שאומר כי המקבל והמוסר ידעו כי הם מבצעים עבירת שוחד".

באשר לחשדות נגד [דני דנקנר](#) מצוין סמו, כי לא ברור עדיין האם עברו כספים מיד ליד והאם הובטחה למי מראשי המינהל דירה עתידית לאחד הילדים, לאיש קש מטעמם וכדומה. "בפרשיית זו על המשטרה יהיה להוכיח, כי אכן ישנו יסוד עובדתי ונפשי לעבירת השוחד", הוא מסביר.

דחוח מצוין כי מבחינת ניתוח העבירה, עבירת השוחד היא עבירה התנהגותית, כלומר שאין צורך בקבלת משהו פיזי (מוחשי) לידיים, כדי שעבירת השוחד תחול על עובד הציבור. "הרצינואל שעומד מאחורי עבירת השוחד הוא רצון ליצור מנהל תקין. עובדי הציבור מחזיקים בידיהם כוח רב ויש בכוחם להשפיע על מהלכים שונים בציבוריות הישראלית. המחוקק יצר הגדרה מאוד רחבה לעבירה על מנת שזו תיצור הרתעה בקרב אנשי הציבור", הוא מסביר.

הקשר בין שוחד להלבנת הון

דחוח מסביר כי הלבנת הון היא פעולה פיננסית, שמטרתה הסתרת זהות המקור והיעד של הכסף המועבר בפעולה. לדבריו, בדרך זו ניתן להפוך "הון שחור", שהוא כסף שמקורו בפעילות פלילית (כגון שוחד), לכסף שאינו מעורר חשד. עקב כך, הלבנת הון נחשבת לעבירה פלילית.

סמו מצוין, כי בחוק איסור הלבנת הון מופיעות עבירות רבות אחרות, שמי שעובר עליהן נחשב כעובר גם על עבירת איסור הלבנת הון. בין העברות הללו נמנים שוחד, הימורים, זנות, רצח, עבירות על חוק ניירות ערך ועוד.

סמו מוסיף, כי במקרה של פרשת דנקנר - על החוקרים יהיה למצוא מה "השוחד" שניתן לראשי המינהל, כלומר, מה הובטח להם או מה קיבלו בתמורה לכך שישנו את ייעוד הקרקע.

"למיטב ידיעתנו, כספיו של דנקנר הינם כשרים והושגו על פי חוק, אולם ברגע שכספיים אלו משמשים לביצוע עבירה פלילית - שוחד, ומרמה והפרת אמונים, אזי הכסף נצבע בשחור והוא אינו כשר עוד. כאן בעצם נקשרת הפעולה שבוצעה להלבנת הון, עשיית הון דרך עבירות פליליות.

"כלומר, מעצם זה שנעברה לכאורה עבירה פלילית מסוג שוחד - הכספים שיושגו מהעבירה יהיו נגועים בהלבנת הון. אם, לכאורה, דנקנר לא היה סוגר עסקה עם אפרתי ולא היה שניו ביעוד הקרקע - אזי הרווח שדנקנר היה גורף במכירת הקרקע היה כשר. אולם ברגע שישנו, לכאורה, את יעוד הקרקע תמורת בצע כסף, כל כסף שהושג ממכירת הקרקע הינו כסף שהושג בדרך עבירה", מסכם סמו.

פורסם לראשונה 07/06/2010 22:32

[מצאתם טעות בכתבה? כתבו לנו](#)

✉ לפנייה לכתבת/ת

שלחו כתבה עיתון לשבועיים שתף ב-f שתף ב-t

תגיות: הלבנת הון · שוחד

הון

לכתבה זו התפרסמו 11 תגובות ב-9 דיונים

הצג:

תגובה חדשה

9. אולמרט כעו"ד. בוודאי יודע זאת ולכן... (לת)
חובב ציון (08.06.10)

8. מסקנה-גדול על המשטרה? (לת)

- (ח 08.06.10)
- 7. עירית רמלה (08.06.10)
- 6. שוחד "קל" לצורך ענישה פפור דוד, ירושלים (08.06.10)
- 5. **ה-בעיה היא שמי שחושף/ת עף מהעבודה ומנודה** דג ברשת (08.06.10)
- 4. מה קורה משרד התמ"ת? יוסי, מרכז (08.06.10)
- 3. ניגוד אינטרסים כעבירה פלילית חם, ויפת (08.06.10)
- 2. כדאי שלהבא המומחים יידקו קצת יותר, הם טועים! (לת) (08.06.10)
- 4 איפה הם טועים??? (16.06.10)
- 1. כל הפרה של חוק חובת מכרזים צריכה להיחשב כשוחד, וגם מתן הקלות אלון, שוהם (07.06.10)
- 4 ל 1 צודק. יש גם בפתח-תקוה (לת) אזרח לשעבר (08.06.10)

מומלצים

Designed and developed by: **yit**

radware

אקו"ם

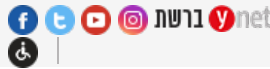
תלי
תמלוגים ליצור
הקולנוע והטלוויזיה

AT. ACTIVETRAIL
מחשבים ורשתות

כלים ושירותים

אודות ועזרה

- כתבו אלינו
- עזרה
- מדיניות פרטיות
- תנאי שימוש
- מפת האתר
- ארכיון
- מרכזי המבקרים
- Israel News
- אודות האתר
- RSS
- הפוך לדרך הבית
- פרסמו אצלנו
- אנציקלופדיה

winwin.co.il לוח יריעות אחריות

המקצוענים

y net מימון

BigDeal

y net ביטוח

y net רכב חדש

שער

- קניות | מניות | הדולר | שער היורו | דרושים | מחירון רכב | דירות להשכרה
- קופונים | מחירון דירות | רכב חדש | דירות למכירה | לוח רכב | יד שניה | בעלי מקצוע
- ידיעות בתי
- עברית | דירות חדשות | ynetArt | ספר | מנוי למגזין | ידיעות אחרונות
- פיתוח | פיתוח | דירות למכירה מיד
- אתרים | אפליקציות | חיפוש דירות להשכרה | שניה

y net
ערוצי תוכן

- חדשות כלכלה
- בריאות מחשבים
- Xnet יהדות
- תירות אוכל
- יחסים אסטרולוגיה
- דילים כלכליסט
- mynet פרוגי
- Вести

Yschool
kick

בליזר
מנטה

מעורבות
לאשה

רכב
בעלי חיים

דעות
צרכנות

Pplus רכילות
מימון

ספורט
תרבות